

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Vojtěcha Šimíčka a soudců JUDr. Miluše Doškové a JUDr. Karla Šimky v právní věci žalobkyně: **D. Z.**, proti žalovanému: **Krajskému úřadu Moravskoslezského kraje**, se sídlem 28. října 117, Ostrava 1, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 23. 8. 2005, č. j. 58 Ca 8/2004 - 21,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I.

Včas podanou kasační stížností brojil žalovaný (dále jen „stěžovatel“) proti výše uvedenému rozsudku Krajského soudu v Ostravě (dále jen „krajský soud“), kterým bylo zrušeno jeho rozhodnutí ze dne 7. 1. 2004, č. j. DSH/11473/03/Mich.

Ve své kasační stížnosti stěžovatel uvádí, že krajský soud zrušil žalobou napadené rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost, neboť došel k závěru, že žalovaný se nezabýval námitkou žalobkyně, že neměla povinnost podrobit se dechové zkoušce na alkohol vzhledem k tomu, že k ní byla vyzvána až dvě hodiny po dopravní nehodě, kdy již neřídila a byla doma. Stěžovatel konstatuje, že touto námitkou se náležitě zabýval a jak je patrné z odůvodnění jeho rozhodnutí, vyhodnotil ji jako neoprávněnou, neboť došel k závěru, že skutečnosti kladené za vinu žalobkyni jsou dostatečně prokázány. Tvrdí, že žalobkyně jako účastník dopravní nehody, při níž došlo ke škodě na některém z vozidel zřejmě přesahující částku 20 000 Kč, měla především povinnost setrvat na místě dopravní nehody a zdržet se jednání, které by bylo na újmu jejímu řádnému prošetření. Žalobkyně tedy porušila tuto povinnost a nemůže obstat její námitka, že byla k dechové zkoušce na alkohol vyzvána až dvě hodiny po dopravní

nehodě. Tento závěr je pak, dle stěžovatele, z jeho rozhodnutí zcela zřejmý, seznatelný a jedná se o natolik samozřejmou a elementární skutečnost, že stěžovatel nepovažoval za nezbytné tento závěr odůvodňovat obsírněji, což však nebylo na újmu srozumitelnosti, přesvědčivosti a přezkoumatelnosti. Stěžovatel navíc v odůvodnění napadeného rozhodnutí zdůraznil povinnost účastníka dopravní nehody zdržet se požití alkoholických nápojů po dobu, kdy by to bylo na újmu zjištění, zda před jízdou nebo během jízdy požil alkoholický nápoj. Z toho dle stěžovatele vyplývá závěr o oprávnění Policie ČR po stejnou dobu takové zjištění po řidiči jako účastníku dopravní nehody požadovat a o povinnosti tohoto řidiče se tomuto zjišťování po takovou dobu podrobit, přičemž doba dvou hodin je pro toto zjištění stále relevantní. Stěžovatel dále uvedl, že se k dané problematice vyjadřoval podrobněji ve svém vyjádření k žalobě a nelze mu dle jeho názoru vytýkat, že tuto obsáhlejší argumentaci neuvedl již ve svém rozhodnutí, když odůvodnění rozhodnutí a vyjádření k žalobě plní naprosto odlišnou funkci, přičemž odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí je z hlediska požadavku srozumitelnosti, přesvědčivosti a přezkoumatelnosti dostačující.

Stěžovatel je dále přesvědčen, že i v případě nedostatku důvodů rozhodnutí je při posouzení, zda tento nedostatek vede k nepřezkoumatelnosti rozhodnutí, nutno vycházet ze zásady vyjádřené v § 76 odst. 1 písm. c) zák. č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního v platném znění (dále jen „s. ř. s.“), že pro vady řízení, tj. porušení procesních ustanovení, je možno zrušit rozhodnutí, jen mohlo-li mít za následek hmotněprávní nezákonnost rozhodnutí samotného. Musí se tedy jednat o takovou míru nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, že v důsledku toho ani není možné přezkoumat, zda toto rozhodnutí je hmotněprávně zákonné a zda správní orgán hodnotil důkazy či aplikoval právní předpisy správným způsobem či nikoliv. Ustanovení § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. nelze dle stěžovatele interpretovat úzce formalisticky jako definici pojmu „nepřezkoumatelnost“, tedy, že tzv. nepřezkoumatelností rozhodnutí se rozumí kromě jeho nesrozumitelnosti i jakýkoliv nedostatek důvodů rozhodnutí, byť by materiálně nebránil jeho přezkoumání (taková situace může nastat např. tehdy, když správní orgán v odůvodnění rozhodnutí podrobněji nevyvrací námitku, která je na základě obecně známých a jasných skutečností zjevně neopodstatněná). Stěžovatel dále uvedl, že je potřebné zkoumat, zda nedostatek důvodů rozhodnutí je takového rázu, že vede k jeho nepřezkoumatelnosti, a obsah tohoto pojmu není určen formálně pouhou existencí nedostatků důvodů rozhodnutí, nýbrž jeho význam je dán výše uvedenými materiálními kritérii.

V daném případě se soud neztotožnil s námitkou žalobkyně, že neměla povinnost podrobit se dechové zkoušce na alkohol, vzhledem k tomu, že k ní byla vyzvána až dvě hodiny po dopravní nehodě, kdy již neřídila a byla doma. Konstatoval přitom nesporný fakt jednoznačně daný zákonnou úpravou, totiž že ujetím z místa dopravní nehody řidič nepozbývá povinnost podrobit se dechové zkoušce na alkohol při zachování požadavku zkoumání souvislosti mezi požitím alkoholu a dopravní nehodou. Nedostatek důvodů, který soud v napadeném rozhodnutí spatřoval (a o němž stěžovatel tvrdí, že nebyl dán), tedy nebránil přezkoumání rozhodnutí z hlediska jeho hmotněprávní zákonnosti a pro soud bylo i bez vyjádření k žalobě seznatelné, jakými úvahami byl v této otázce správní orgán veden. Krajský soud mimo vytýkaný nedostatek odůvodnění neshledal nezákonnost rozhodnutí samotného.

Z výše uvedených důvodů stěžovatel navrhl napadený rozsudek zrušit a věc vrátit k dalšímu řízení.

II.

Žalobkyně ve svém vyjádření ke kasační stížnosti uvedla, že se plně ztotožňuje s vyjádřením Krajského soudu v Ostravě č. j. DSH/11473/03/Mich ze dne 23. 8. 2005 (míní nepochybně rozsudek uvedeného soudu ze dne 23. 8. 2005, č. j. 58 Ca 8/2004-21, který se zabýval přezkumem rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 1. 2004, č. j. DSH/11473/03/Mich).

III.

Kasační stížnost je podle § 102 a násl. s. ř. s. přípustná a podle jejího obsahu jsou v ní namítány důvody odpovídající ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., neboť stěžovatel namítá, že krajský soud nesprávně posoudil právní otázku, zda bylo rozhodnutí stěžovatele nepřezkoumatelné [§ 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.]. Rozsahem a důvody kasační stížnosti je Nejvyšší správní soud podle § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. vázán.

IV.

Ze správního spisu Nejvyšší správní soud zjistil následující skutečnosti rozhodné pro posouzení důvodnosti kasační stížnosti: Rozhodnutím Magistrátu města Ostravy, odbor dopravy, ze dne 2. 10. 2003, č. j. OD/1/5022/03/SŘ-LŠ bylo rozhodnuto, že žalobkyně porušila ustanovení § 12 odst. 5, § 47 odst. 4 písm. a), b), c) a § 5 odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb. o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění účinném ke dni 23. 8. 2003 (dále jen „zákon o silničním provozu“), a tím se dopustit deliktního jednání naplňujícího skutkovou podstatu přestupku ve smyslu ustanovení § 22 odst. 1 písm. c) a f) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, v tehdy platném znění (dále jen „zákon o přestupcích“), a přestupku na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi ve smyslu ustanovení § 30 odst. 1 písm. i) bod 2 téhož zákona (opět ve znění účinném k 23. 8. 2003). Proti tomuto rozhodnutí podala žalobkyně odvolání. Rozhodnutím stěžovatele ze dne 7. 1. 2004, č. j. DSH/11473/03/Mich bylo toto rozhodnutí změněno tak, že ve výrokové části rozhodnutí se text „§ 30 odst. 1 písm. i) bod 2“ nahradil textem „§ 30 odst. 1 písm. i), bod 1 přestupkového zákona“. Toto rozhodnutí žalobkyně napadla žalobou ze dne 19. 2. 2004.

Krajský soud výše uvedeným rozsudkem napadené rozhodnutí stěžovatele zrušil. Uvedl, že z odůvodnění rozhodnutí správního orgánu musí být seznatelné, proč správní orgán považoval námitky účastníka za liché, mylné nebo vyvrácené, které skutečnosti vzal za podklad svého rozhodnutí, proč považuje skutečnosti přdestírané účastníkem za nerozhodné, nesprávné nebo jinými řádně provedenými důkazy za vyvrácené. Žalobkyně již v odvolání proti rozhodnutí správního orgánu I. instance namítala, shodně jako v žalobě, že nemohla porušit ust. § 5 odst. 1 písm. f) zákona o silničním provozu. Nezabýval-li se správní orgán odvolací námitkou žalobkyně, týkající se porušení tohoto ustanovení, je žalobou napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů podle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

V.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v rozsahu důvodů uplatněných v kasační stížnosti a dospěl k závěru, že tato není důvodná.

Podle konstantní judikatury Ústavního soudu (srov. např. náleží Ústavního soudu ze dne 20. 6. 1996, sp. zn. III. ÚS 84/94, zveřejněný pod č. 34 ve svazku č. 3 Sbírky nálezů a usnesení Ústavního soudu, náleží Ústavního soudu ze dne 26. 6. 1997, sp. zn. III. ÚS 94/97, zveřejněný pod č. 85 ve svazku č. 8 Sbírky nálezů a usnesení Ústavního soudu) je jedním z principů, představujících součást práva na řádný proces, jakož i pojmu právního státu, povinnost soudů své rozsudky odůvodnit. Z odůvodnění musí vyplývat vztah mezi skutkovými zjištěními a úvahami při hodnocení důkazů na straně jedné a právními závěry na straně druhé. Pokud by tomu tak nebylo, rozhodnutí by bylo nepřezkoumatelným, neboť by nedávalo dostatečné záruky pro to, že nebylo vydáno v důsledku libovůle a způsobem porušujícím ústavně zaručené právo na spravedlivý proces. Tyto ústavněprávní principy nalézají odraz též v judikatuře Nejvyššího správního soudu: *Není-li z odůvodnění napadeného rozsudku krajského soudu zřejmé, proč soud nepovažoval za důvodnou právní argumentaci účastníka řízení v žalobě a proč žalobní námitky účastníka považuje za liché, mylné nebo vyvrácené, nutno pokládat takové rozhodnutí za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Soud, který se vypořádává s takovou argumentací, ji nemůže jen pro nesprávnost odmítnout, ale musí také uvést, v čem konkrétně její nesprávnost spočívá* (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005 - 44, zveřejněný pod č. 589/2005 Sb. NSS; srov. např. též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 - 52; oboje též dostupné na www.nssoud.cz).

Jedním z principů, představujících součást práva na řádný proces, jakož i pojmu právního státu, je povinnost soudů své rozsudky odůvodnit. Není pochyb o tom, že stejnou povinnost mají i správní orgány za situace, kdy autoritativně rozhodují o právech a povinnostech soukromých osob. Jak odůvodnění soudních rozhodnutí, tak odůvodnění správních rozhodnutí mají totiž shodný základní smysl a účel – je jím zajištění přezkoumatelnosti rozhodování o právech a povinnostech účastníků řízení či jiných dotčených osob a vyloučení justiční či administrativní libovůle. Proto zásadně musí být každé rozhodnutí soudu či správního orgánu odůvodněno a výjimky z tohoto pravidla jsou zákonem připuštěny pouze tehdy, nehrozí-li absence odůvodnění způsobit těm, o jejichž právech či povinnostech je rozhodováno, fatální újmu (proto např. nemusí být odůvodňována některá rozhodnutí procesní povahy, rozhodnutí, kterým se účastníkovi řízení zcela vyhovuje, či některá prvoinstanční rozhodnutí, lze-li proti nim brojit řádnými opravnými prostředky umožňujícími obsahově v zásadě neomezený přezkum). K tomu, aby bylo rozhodnutí přezkoumatelné, musí po obsahové stránce vyhovovat určitým základním požadavkům. K nim patří povinnost vypořádat se se všemi argumenty účastníků, které byly v řízení přípustně uplatněny, příp. – u argumentů uplatněných nepřipustně – odůvodnit, proč je má rozhodující orgán za nepřipustné. Argumentem, který účastník uplatní, je samozřejmě ve správním řízení i odvolací námitka. Opomene-li se s ní odvolací správní orgán vypořádat, nelze toto jeho pochybení následně zhojit poukazem na její evidentní nedůvodnost či ji dodatečně – a třeba i zcela správně a trefně – „dovysvětlit“ v rámci soudního přezkumu dotyčného správního rozhodnutí. Připuštěním takové praxe jako zákonné by se totiž správní soudnictví změnilo z řízení ve své podstatě přezkumného na řízení, v němž by se jeho účastník (který byl předtím účastníkem řízení správního) teprve následně – po proběhlém správním řízení – v některých případech dozvídal, proč správní orgán v jeho případě rozhodl tak, jak rozhodl. Účastníku řízení by tak mohla být významně ztížena možnost brojit proti správnímu rozhodnutí, neboť by proti němu musel někdy argumentovat *de facto* „naslepo“, jelikož by z odůvodnění rozhodnutí nemohl seznat všechny relevantní důvody, které správní orgán k vydání konkrétního rozhodnutí vedly. Požadavek odůvodnění rozhodnutí jistě nelze absolutizovat a jistě lze připustit, že argumenty vedlejší či po právní či skutkové stránce zcela jednoduché

mohou být v odůvodnění rozhodnutí zmíněny a zhodnoceny pouze stručně; vyloučeno není ani to, že na vícero námitek je v odůvodnění rozhodnutí odpovězeno současně určitou ucelenou argumentací. V každém případě však na všechny relevantně vznesené námitky musí být v odůvodnění rozhodnutí odpovězeno.

Pokud by soud v souladu se stěžovatelovou argumentací připustil, že nezákonné pro nepřezkoumatelnost nebude rozhodnutí, které se nevypořádává s relevantními problémy (tj. např. s některou odvolací námitkou), pokud je věcně správné, pak – dovedeno *ad absurdum* – by odůvodnění správního (či soudního) rozhodnutí ztratilo svůj smysl: Správní soud by pak v rámci řízení o žalobě mohl ve své podstatě zopakovat celé řízení, jež proběhlo před správními orgány, a žalobu by zamítl, dospěl-li by v takovémto „opakovaném řízení“ ke shodnému výsledku jako správní orgány. Řízení o žalobě ve správním soudnictví by se tak změnilo z řízení ve své podstatě především přezkumného (ověřujícího zákonnost, tj. správnost, procesních postupů správního orgánu a jeho skutkových závěrů a právních úvah) na *de facto* druhé plnohodnotné nalézací řízení. Takovýto smysl ovšem řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu nemá – úkoly správních orgánů a správních soudů se v tomto ohledu podstatně liší a k tomu, aby mohly správní soudy svoji přezkumnou roli plnit, je nutné splnění vstupní podmínky, kterou je existence přezkumatelného správního rozhodnutí.

V případě stěžovatelky se navíc jedná o přestupkové řízení, v němž jí byl uložen trest, který významným způsobem zasáhl do jejího života (byla jí uložena sankce spočívající v pokutě 10 000 Kč a zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel na dobu 18 měsíců). Jak již Nejvyšší správní soud judikoval, *také trestání za správní delikty musí podléhat stejnému režimu jako trestání za trestné činy a v tomto smyslu je třeba vykládat všechny záruky, které se podle vnitrostátního práva poskytují obviněnému z trestného činu. Je totiž zřejmé, že rozhraničení mezi trestnými (a tedy soudem postižitelnými) delikty a delikty, které stíhají a trestají orgány exekutivy, je výrazem vůle suverénního zákonodárce; není odůvodněno přirozenoprávními principy, ale daleko spíše je výrazem trestní politiky státu. Bylo by ostatně možno na mnohých případech z historického právního vývoje dokumentovat, že např. snaha účelově snížit nepříznivě se vyvíjející počty spáchaných trestných činů vedla v některých případech ke změnám zákonů, přesouvajícím trestné činy méně závažné do kategorie přestupků, anebo na druhé straně rozmáhající se drobné delikty byly novelami zákonů přesunuty do kategorie činů soudně trestných. Z těchto důvodů – a přinejmenším od okamžiku, kdy byla ratifikována Úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod – není rozhodné, zda pozitivní právo označuje určité delikt ní jednání za trestný čin nebo za správní delikt. Zmiňuje-li se tedy uvedená Úmluva ve svém článku 6 odst. 1 o „jakémkoli trestním obvinění“, je třeba záruky, v této souvislosti poskytované tomu, kdo je obviněn, poskytnout shodně jak v trestním řízení soudním, tak v deliktním řízení správním (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 10. 2004, sp. zn. 6 A 126/2002, zveřejněno pod č. 461/2005 Sb. NSS). I proto nutno u odůvodnění rozhodnutí ve věcech přestupků obzvláště důsledně trvat na jejich řádném odůvodnění v intencích výše popsaných.*

Proto tedy z odůvodnění napadeného rozhodnutí stěžovatele muselo být zřejmé, proč nepovažoval za důvodnou právní argumentaci žalobkyně a proč její odvolací námitky považoval za liché, mylné nebo vyvrácené.

Krajský soud ve svém zrušujícím rozsudku napadenému rozhodnutí o odvolání konkrétně vytkl, že se v něm stěžovatel nezabýval odvolací námitkou žalobkyně, týkající se porušení § 5 odst. 1 písm. f) zákona o silničním provozu (toto ustanovení zakládá povinnost řidiče podrobit se na výzvu policisty dechové zkoušce a v případě pozitivního

zjištění i lékařskému vyšetření s odběrem krve nebo moči ke zjištění, není-li ovlivněn alkoholem). Ve svém odvolání ze dne 22. 10. 2003 proti prvoinstančnímu správnímu rozhodnutí žalobkyně uvedla, že podle § 2 zákona o silničním provozu je řidič účastník provozu na pozemních komunikacích, který řídí motorové nebo nemotorové vozidlo. Vzhledem k této skutečnosti pak podle svého přesvědčení nemohla porušit ust. § 5 odst. 1 písm. f) téhož zákona tím, že se odmítla podrobit na výzvu policisty dechové zkoušce k zjištění, zda není ovlivněna alkoholem, dvě hodiny poté, co již vozidlo neřídila a byla doma. Ve své podstatě tedy namítala, že když již v tomto časovém odstupu od doby, kdy naposledy řídila motorové vozidlo, byla doma, nemohla být řidičem, a proto mohla alkoholický nápoj požit.

Nejvyšší správní soud se ztotožňuje s hodnocením krajského soudu, že se stěžovatel ve svém odůvodnění s touto námitkou nevypořádal dostatečným způsobem. V první řadě nutno poznamenat, že stěžovatelem shledané porušení § 5 odst. 1 písm. f) zákona o silničním provozu je významnou součástí komplexu skutků, které jsou žalobkyni kladeny za vinu a jež lze z časového hlediska členit do tří fází – 1) jednání vedoucí ke způsobení dopravní nehody (náhlé přejíždění z jednoho jízdního pruhu do druhého, jež donutilo jiného řidiče náhle změnit směr a rychlost jízdy), 2) jednání bezprostředně poté, co k nehodě došlo (vzdálení se z místa nehody, odmítnutí vrátit se zpět), 3) jednání brzy, avšak již nikoli bezprostředně po nehodě (odmítnutí stěžovatelky – dlící již doma – podrobit se dechové zkoušce resp. vyšetření, zda nebyla ovlivněna alkoholem).

Ve své podstatě se předmětné námitky žalobkyně týkají „fáze 3“, jak byla výše charakterizována. Skutečnost, že podle stěžovatele se žalobkyně i ve „fázi 3“ dopustila jednání zákonem klasifikovaného jako přestupek, ovlivnila správní orgán první instance i stěžovatele při úvaze o výši a druhu sankce (v případě správního orgánu první instance jsou sice pasáže odůvodnění týkající se sankcí formulovány zcela paušalisticky a individuální pohled na stěžovatelku a konkrétní povahu a závažnost jejího provinění z nich není nikterak patrný, toto pochybení však v míře dostačující napravit stěžovatel v odůvodnění svého rozhodnutí, které se všem z hlediska uložení sankce podstatným aspektům jednání žalobkyně věnuje). Stěžovatel v souvislosti s uložením sankce výslovně uvádí vedle jiných „přítěžujících okolností“ i to, že žalobkyně také mj. byla povinna zdržet se požití alkoholického nápoje po dobu, kdy by to bylo na újmu zjištění, zda před jízdou nebo během jízdy požíla alkoholický nápoj. Jestliže tedy uvedené jednání stěžovatelky měl za významné z hlediska volby druhu a výše sankce, nutno mít námitku stěžovatelky, jejímž obsahem je zásadní polemika se stěžovatelovou právní kvalifikací jejího jednání ve „fázi 3“ jako přestupkově relevantního, za námitku zásadní povahy, zasluhující si důkladného vypořádání se s ní v odůvodnění. Nejedná se rozhodně o námitku doplňkovou či vedlejší a – jakkoli stěžovatel v kasační stížnosti zastává opak – ani o námitku triviální. Otázka, jak dlouhý byl časový interval, po který se žalobkyně po nehodě měla zdržet požití alkoholu, aby dostala požadavku § 47 odst. 2 písm. b) zákona o silniční dopravě (podle tohoto ustanovení *řidič, který měl účast na dopravní nehodě, je povinen zdržet se požití alkoholického nápoje a jiných návykových látek po nehodě po dobu, do kdy by to bylo na újmu zjištění, zda před jízdou nebo během jízdy požil alkoholický nápoj nebo návykovou látku*), je nesporně velmi důležitá, neboť stěžovatelka by se nedopustila přestupku spočívajícího v porušení ustanovení § 47 odst. 2 písm. b) zákona o silniční dopravě, pokud by alkohol požíla až po uplynutí takto zákonem definované doby. Na tuto otázku však, třebaže byla jádrem jedné z klíčových odvolacích námitek žalobkyně, odůvodnění rozhodnutí stěžovatele neodpovědělo.

Navíc z odůvodnění rozhodnutí stěžovatele není zcela zřejmé, jaké skutkové a právní závěry vůbec učinil stran požití alkoholu žalobkyní. Ta nepopírá, že alkohol požila po jízdě, avšak zároveň odmítá, že by jej požila před jízdou či po ní; stěžovatel nicméně ve svém rozhodnutí poukazuje krom jiného na § 5 odst. 2 písm. b) zákona o silniční dopravě, podle něhož *řidič nesmí řídit vozidlo nebo jet na zvířeti bezprostředně po požití alkoholického nápoje nebo užití návykové látky nebo v takové době po požití alkoholického nápoje nebo užití návykové látky, kdy by mohl být ještě pod jejich vlivem*. Skutková zjištění vyplývající z obou instancí správního řízení závěr o řízení žalobkyně pod vlivem alkoholu nepodporují, naopak, z protokolu o podání vysvětlení poškozeného účastníka dopravní nehody p. P. vyplývá, že poté, co dostihl bezprostředně po nehodě žalobkyni, nevypozoroval z jejího chování znaky požití alkoholu. Náznakem, že stěžovatel nemá ujasněno, jak právně kvalifikovat skutečnosti související s požitím alkoholu žalobkyní, je i to, že stěžovatel nezpochybňuje závěr správního orgánu první instance o porušení povinnosti zakotvené v § 5 odst. 1 písm. f) zákona o silničním provozu (povinnost *řidiče podrobit se na výzvu policisty dechové zkoušce a v případě pozitivního zjištění i lékařskému vyšetření s odběrem krve nebo moči ke zjištění, není-li ovlivněn alkoholem*), současně však v odůvodnění rozhodnutí (na konci str. 4) cituje obsah ustanovení § 47 odst. 2 písm. b) zákona o pozemních komunikacích, aniž by osvětlil vzájemný vztah povinností zakotvených v těchto ustanoveních a osobní rozsah jejich působnosti. Ustanovení § 5 odst. 1 písm. f) zákona o silniční dopravě se totiž vztahuje na řidiče, tj. osobu, která v podstatě bezprostředně před výzvou policisty k dechové zkoušce řídí vozidlo či jede na zvířeti [viz § 2 písm. d) zákona o silniční dopravě]; řízením či jízdou zde nutno rozumět ovládání vozidla, tramvaje či zvířete řidičem (jezdcem), včetně takových úkonů jako krátkodobé opuštění vozidla při zastavení vozidla, zastavení či stání, je-li zřejmé, že uvedení vozidla do klidu je zcela krátkodobé a že v jízdě bude v podstatě ihned nebo tak rychle, jak jen to bude možné, tímto řidičem (jezdcem) pokračováno. Ustanovení § 47 odst. 2 písm. b) zákona o pozemních komunikacích se pak vztahuje na osobu, která jako řidič měla v bezprostředně předcházející minulosti účast na dopravní nehodě, přičemž tato osoba může (a často také bude) mít podle okolností povinnost zdržet se požití alkoholického nápoje a jiných návykových látek i po určitou dobu poté, co přestala řídit, a sice po dobu, jež vzhledem k okolnostem případu je přiměřená tomu, aby v ní ještě bylo smysluplné zjišťovat požití těchto látek. Zpravidla je takovou dobou pouze doba mezi dopravní nehodou a ukončením jejího šetření na místě samém (někdy dokonce doba ještě kratší – např. poté, co je řidiči během šetření nehody na místě samém policistou sděleno, že přítomnost návykových látek nebude zkoumána, či poté, co bude dechová zkouška u řidiče na místě nehody samém či kdekoli jinde s negativním výsledkem provedena, nic nebrání tomu, aby řidič-účastník dopravní nehody požil dovolenou návykovou látku). Někdy však může být časový odstup mezi dopravní nehodou a okamžikem, od kterého může řidič-účastník dopravní nehody opět požívat dovolené návykové látky, znatelně delší (kupříkladu tehdy, vydal-li se hledat pomoc mimo místo dopravní nehody a poté se na ně dopravuje zpět – po celou tuto dobu až do kontaktování policistů vyšetřujících dopravní nehodu nesmí řidič-účastník dopravní nehody požit dovolenou návykovou látku).

Stěžovatel je přesvědčen, že i v případě nedostatku důvodů rozhodnutí je při posouzení, zda tento nedostatek vede k nepřezkoumatelnosti rozhodnutí, nutno vycházet ze zásady vyjádřené v § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s., že pro vady řízení, tj. porušení procesních ustanovení, je možno zrušit rozhodnutí, jen mohlo-li mít za následek hmotněprávní nezákonnost rozhodnutí samotného. V daném případě ovšem krajský soud aplikoval ustanovení § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s., které stanoví, že soud zruší napadené rozhodnutí pro vady řízení bez jednání rozsudkem pro nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí. Toto ustanovení není možné

vykládat tak, že nepřezkoumatelnost zakládá pouze nevypořádání se s takovou námitkou, která by mohla mít za následek hmotněprávní nezákonnost; nic takového totiž z ustanovení § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. nevyplývá a neplyne to ani ze smyslu a účelu přezkoumatelnosti jako jedné z vlastností zákonného správního rozhodnutí. Jinak řečeno – nepřezkoumatelnost rozhodnutí, je-li dána, je bez dalšího důvodem pro to, aby byla shledána nezákonnost takového rozhodnutí (podle judikatury Nejvyššího správního soudu navíc k nepřezkoumatelnosti rozhodnutí musí krajský soud přihlídnout ex officio – viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 6. 2004, č. j. 5 A 157/2002 - 35, zveřejněný pod č. 359/2004 Sb. NSS). Povinností stěžovatele proto bylo se vypořádat – způsobem a v rozsahu, které Nejvyšší správní soud popsal výše – se všemi účinně uplatněnými odvolacími námitkami. Nad výše uvedené lze navíc dodat, že nevypořádání se s odvolací námitkou žalobkyně nepochybně mohlo mít vliv na „hmotněprávní“ zákonnost rozhodnutí stěžovatele. Jak shora vyloženo, lze jednání žalobkyně, jež mělo naplnit skutkovou podstatu určitých přestupků, rozčlenit do tří fází. Jestliže žalobkyně v podstatě namítala nesprávnost právního posouzení jedné z těchto fází, konkrétně „fáze 3)“, nutno vidět možný vliv na „hmotněprávní“ zákonnost rozhodnutí především v souvislosti s výší uložené sankce. Lze totiž mít za to, že pokud by „fáze 3)“ jednání žalobkyně nebyla v souladu s jejími odvolacími námitkami shledána jednáním přestupkově relevantním, vedlo by to zřejmě ke korekcím ve výši uplatněných sankcí, neboť by to s velkou pravděpodobností celkovou míru nebezpečnosti přestupkově posuzovaného jednání žalobkyně snižovalo.

Lze tedy uzavřít, že krajský soud nepochybil, když žalobou napadené rozhodnutí stěžovatele pro nepřezkoumatelnost zrušil, naopak, rozhodnou právní otázku posoudil zcela správně.

V.

Nejvyšší správní soud tedy nezjistil naplnění důvodu kasační stížnosti uplatňovaného stěžovatelem. Proto kasační stížnost podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

Na stěžovateli nyní bude, aby se v novém rozhodnutí ve věci samé vypořádal s odvolacími námitkami žalobkyně a aby si po právní stránce ujasnil, jakého že to jednání se vlastně žalobkyně ve „fázi 3)“ měla dopustit, tj. pod jakou skutkovou podstatu přestupku je třeba její jednání ve „fázi 3)“ – bude-li vůbec posouzeno jako přestupek – podřadit. Uvedené závěry – ať již budou jakékoli – musí přirozeně najít svůj odraz i ve výši případně uložené sankce a v té části odůvodnění rozhodnutí, jež by se sankce týkala.

VI.

Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ze zákona. Žalobkyně měla ve věci úspěch, nevznikly jí však náklady řízení o kasační stížnosti. Soud jí proto náhradu nákladů řízení nepřiznal (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 14. září 2006

JUDr. Vojtěch Šimíček
předseda senátu